

A photograph of a pottery studio workspace. Several white ceramic mugs and cups are arranged on a light-colored wooden workbench. The background shows a rustic brick wall and some wooden framing. A semi-transparent white rectangular box is overlaid in the center of the image, containing text.

FROSSO BORA CERAMIC STUDIO



MATKARAPORTTI

JULIA TUOMIOJA

Kreetta, Rethymno

9.9.-23.10.2024

KUKA, MITÄ JA MISSÄ?



Olen Julia ja opiskelen Pekka Halosen akatemiassa media-
alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkintoa kuvataidelinjalla.

Olin kansainvälisessä vaihdossa Kreetalla Rethymnonin
kaupungissa 9.9.-23.10.2024.

Työharjoittelun suoritin paikallisessa

Frosso Bora keramiikkastudiossa, joka sijaitsee
Rethymnonin idyllisessä vanhassa kaupungissa.

Studion omistaja Frosso on perustanut ateljeensa jo 20
vuotta sitten osoitteeseen:

Chimaras 25, Rethymno, Crete, Greece, 74100

Nettisivut löydät täältä:

www.frosso-bora.com



MITEN PÄÄDYIN KV-JAKSOLLE



Kuulin ensimmäisen kerran kansainvälisestä jaksosta luokkamme vastuuopettajalta. Tiesin heti, että haluan hakea työharjoitteluun ulkomaille. Minulla on pitkä työhistoria takana palvelualalta, mutta en ole varsinaisesti tehnyt töitä ulkomailla varsinkaan taide-/käsityöalalla, joten tämä oli loistava tilaisuus, josta olen hyvin kiitollinen.

Tärkeimpänä kriiteerinä vaihdossa minulle oli se, että pääsen itse tekemään mahdollisimman paljon sekä oppimaan jotain sellaista mihin koulussamme ei ole mahdollisuuksia kuten esim. dreijaaminen.



UNELMAT TODEKSI

Kuulin myös, että luokkakaverini Ama oli hakenut juuri tähän paikkaan. Onnekseni Frosso Boran studioon oli mahdollista päästä myös toisen harjoittelijan.

Haaveenani on ollut jo yli 20 vuoden ajan päästä opettelemaan dreijausta. Koulussa kuvanveistokurssilla juuri saven kanssa työskentely on ollut minulle erityisen mieluista.



VALMISTAUTUMINEN JAKSOLLE



Valmistautuminen KV-jaksolle oli tehty mielestäni todella helpoksi ja jaksoa edeltävä valmennus oli mielestäni riittävä.

Valmennusmateriaali oli selkeä ja myös vaihdon aikana tukea oli tarvittessa aina saatavilla.

MATKUSTUSTAMINEN



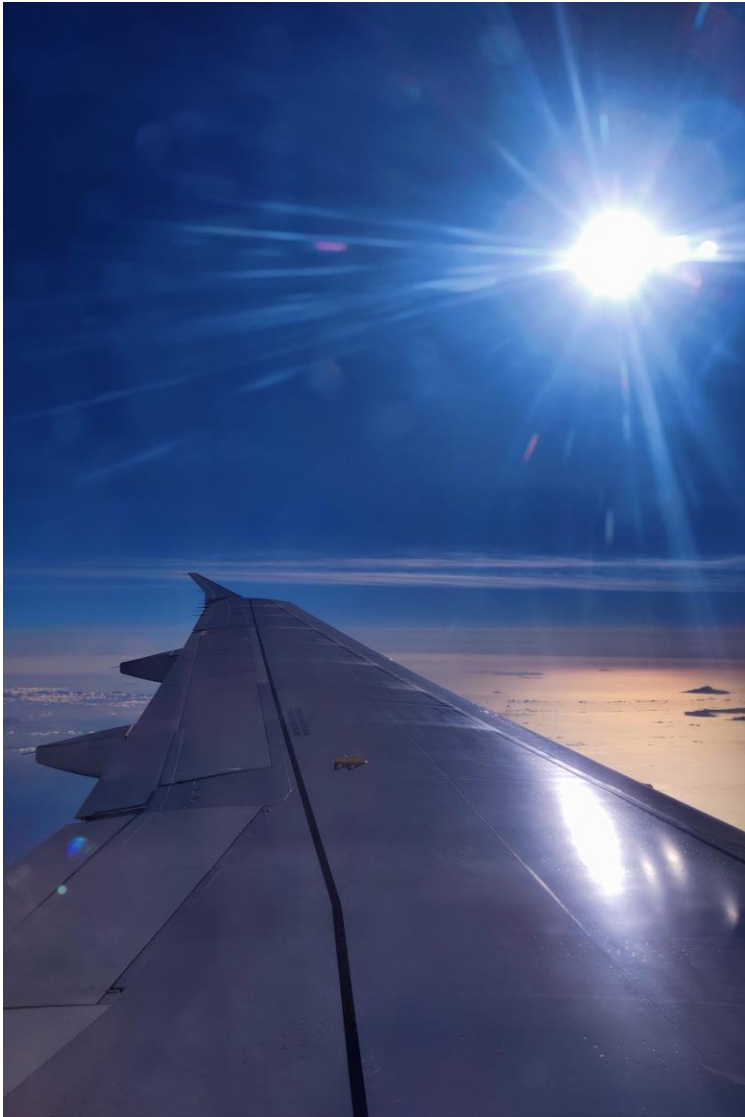
Ostimme Finnairin suorat lennot Haniaan ja takaisin Helsinkiin sekä vuokrasimme majoituksen itsenäisesti heti Erasmus apurahan saatuamme huhtikuussa. Tuolloin lähtöömme oli noin 5 kk aikaa. Tarkka vaihtoajankohtamme määräytyi loppujen lopuksi lentojen mukaan, sillä halusimme mahdollisimman myöhäisen ajankohdan vaihdolle. Matkustamista Kreikkaan ei suositeltu vielä elokuussakaan kuumuuden takia. Lensimme takaisin viimeisellä suoralla lennolla.

Apuraha, joka meille jäi muiden kulujen jälkeen riitti minulla lentoihin sekä majoitukseen, loput rahat minulla oli säästössä.

Kannattaa myös muistaa hakea korotettua opintotukea vaihdon ajaksi hyvissä ajoin. Itse kävin Kelan neuvonnassa, josta sain tarkat ohjeet vaihdon ajaksi haettaviin tukiin.

Jos opiskelet ulkomailla / Henkilöasiakkaat / Kela





MATKUSTUSTAMINEN

Matkustus sujui ongelmitta sekä mennessä, että tullessa takaisin. Olimme varautuneet olemaan kentällä hyvissä ajoin, sillä matkustaessamme nestemääräykset olivat muuttuneet ja aiheuttaneet ruuhkia, joita ei enää onneksemme ollut. Helsinki-Vantaan kentällä ruumaan menevät laukut tsekattiin itsepalvelupisteillä.

Olimme varautuneet omilla eväillä mikä oli hyvä, sillä aamuyöllä kentällä kaikki kahvilat ja ravintolat olivat vielä kiinni. Myös tyhjä vesipullo kannattaa ottaa mukaan käsimatkatavaroihin.

Turvatarkastus / Finavia



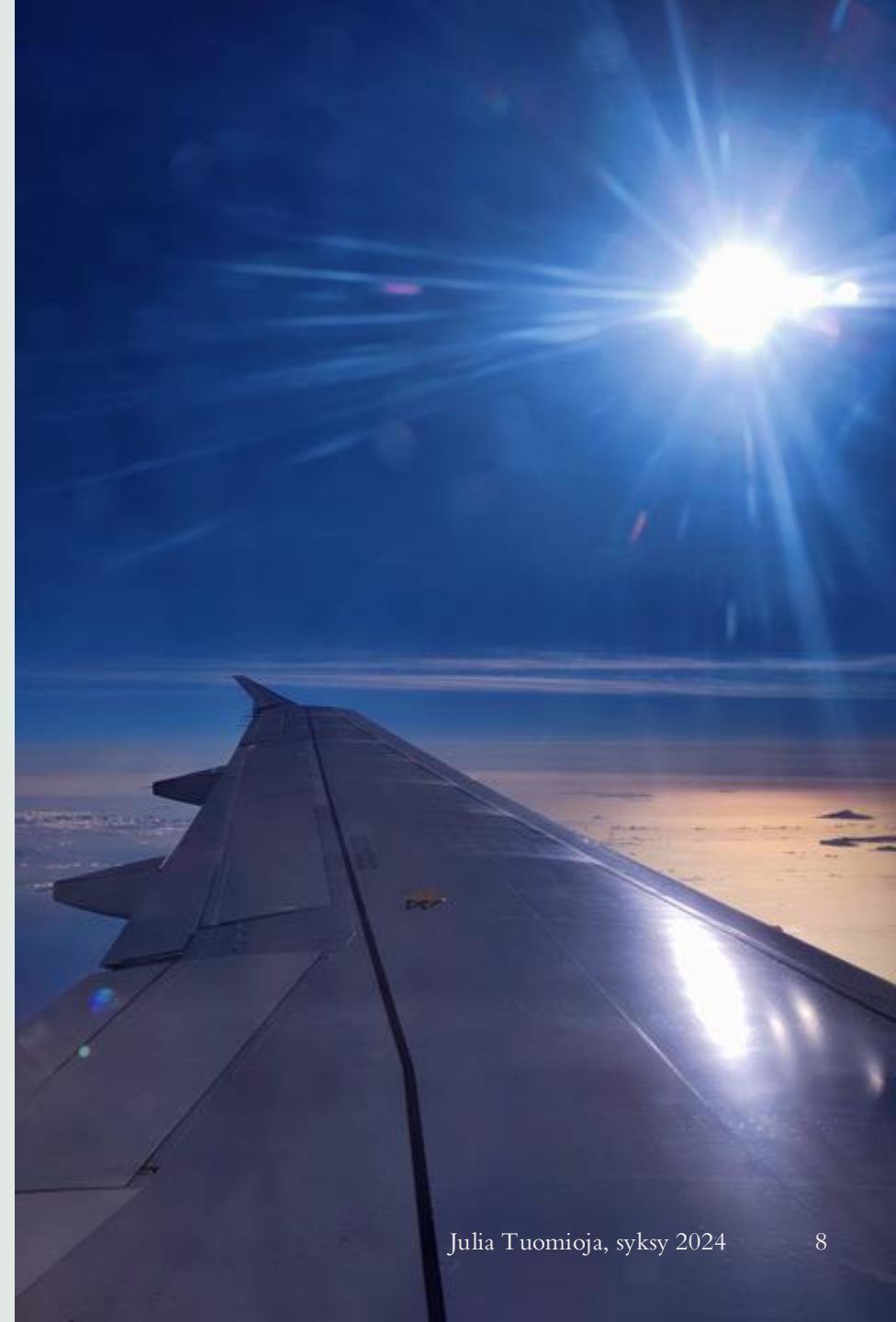
MATKUSTUSPÄIVÄNÄ



Lensimme kohteeseen aikaisella aamulennolla. Saapuessamme Hanian kentälle meitä oli vastassa etukäteen varattu kuski Stelios, joka ajoi meidät perille majoituksiin. Upeat vuoristomaisemat ja meri ihastuttivat, oli vaikea uskoa että olimme vihdoinkin Kreetalla!

Oli hyvä, että olimme varanneet kyydin sillä aamuyöllä alkanut matka oli raskas. Olimme väsyneitä, mutta todella innoissamme.

Matkustuspäivä oli onneksi lepopäivä. Saimme rauhassa kotiutua majoituksiin ja tutustua kaupunkiin. Kävimme yhdessä syömässä sekä rannalla uimassa. Lämpö, meri ja hieno rantahiekka tuntui aivan uskomattomalta.





KREETALLA

Yksi asia on ainakin selvä; kreetalaiset ovat ylpeästi ja ensi-sijaisesti kreetalaisia. Rento asenne ja vieraanvaraisuus ovat mielestäni hyvin tunnistettavia piirteitä.

Kannattaa tehdä reissuja ympäri saarta vain nähdäkseen upeita vuoria ja näkymiä merelle.

Tarjolla on järjestettyjä matkoja ja paljon autovuokraamoja. Edullisimmillaan auto on noin 40 € / vrk + bensat. Myös busseilla pääsee moneen paikkaan, mutta mielestäni ne eivät kulje kauhean tiheästi ollakseen kovin hyödyllisiä.

Bussiaikataulut löytyvät täältä:

Buses & Timetables in Crete / AllinCrete Travel
Guide for Crete



KREETA, RETHYMNO



Rethymno on valloittava kaupunki, jonka tunnelman pitkä hiekkaranta ja upeat auringonlaskut kruunaavat. Vesi on kirkasta, joten snorkkelit kannattaakin olla matkassa. Vanhan kaupungin idyllisillä kujilla riittää vilskettä ja ihmettelemistä. Upea vanha linnoitus ja venetsialainen satama ovat suosittuja turistikohhteita.



KREETA, RETHYMNO

Rethymnossa aika ei käy pitkäksi ja monenlaista aktiviteettia on tarjolla purjelennoista venematkoihin. Museoita, taidegallerioita ja erilaisia putiikkeja löytyy keskustasta.

Rannoilla aurinkopetejä ylläpitää ravintolat ja useimmiten ne saa käyttöönsä vain tilaamalla jotain vaikkapa kylmän kahvin eli frappen. Ranta on täynnä kauniita eri värisiä kiviä, joita ihailinkin monta viikkoa. Välillä aallot olivat niin kovat ettei uimaan uskaltautuneet kuin hurjapäisimmät. Suurimman osan ajasta meri oli paras paikka rentoutumiseen työpäivän jälkeen.

Mikäli kävelyretket kiinnostaa voi tehdä retkiä läheisille vuorille, pikkukyliin ja kanjoneihin kuten:

Gorge of Mili - All You Need to Know BEFORE You Go (2024)



MAJOITTUMINEN



Vuokrasin kv-jaksolle Airbnb asunnon nimeltä Zen Studio vain kolmen kilometrin päästä työpaikalta: [Zen Studio 2 min from the beach - Apartments for Rent in Rethymno, Greece - Airbnb](#)

Työmatkat kävelin rantakatua pitkin samalla merta ihaillessa. Työmatka kävellessä oli noin 30-40 min.

Asunnon omistaja Emmy sai minut tuntemaan oloni heti kotoiseksi ja tervetulleeksi saapuessani. Hän oli varannut jääkaappiin pulloitettua vettä ja pientä syötävää mikä oli ihanaa pitkän matkustuspäivän jälkeen. Vuokranantaja kertoi, että myös vesijohtovesi oli juotavaa, joten säästin muovipullot ja täytin ne aina kraanavedellä.

Kreikassa on käytössä ilmastovero, jonka maksoin vuokranantajalle. Se oli kuudelta viikolta noin 66 €.

Tarkempia tietoja ilmastoverosta ja sen suuruudesta voit katsoa täältä:

[Environmental Fee \(Climate Crisis Resilience Fee\) | Kalamaki Travel](#)





MAJOITTUMINEN

Asuntoni sijainti oli ihanan rauhallinen ja vain n. 100 metrin päässä rannalta. Voin suositella tätä asuntoa kaikille, jotka haluavat olla vapaa-ajallaan poissa ihmisvilinästä.

Vuokraemäntä kutsui meidät ensimmäisellä viikolla juhliin, joissa tarjottiin aitoa kreetalaista ruokaa ja saimme nauttia myös perinteisestä musiikista livenä.

Tuo kokemus jää ehdottomasti yhtenä upeimpana Kreetamuistona mieleeni.





MAJOITTUMINEN



Yksi kriteeri majoitukseni valinnassa
rauhallisen sijainnin ja ihanan parvekkeen
lisäksi oli sopivan kokoinen keittiö
varusteineen.

Nautin vapaa-ajalla todella paljon
istuskelusta omalla parvekkeella. Oli mukava
seurailla illalla ilmestyviä pääskysii ja piirellä
vastapäisiä taloja.





TYÖSSÄOPPIMISJAKSO

Työaikamme oli maanantaista perjantaihin
klo 9.30 - 15.30. Viikonloput olimme vapaalla.
Työnkuvaamme kuului studiossa myytävien astioiden sekä
koriste-esineiden valmistus.

Frosso Bora keramiikkastudion tuotteet valmistetaan pääosin
levytekniikalla tai dreijaamalla. Kaikki studiossa valmistettava
keramiikka maalataan, koristellaan, lasitetaan ja poltetaan paikan
päällä. Osa veistoksista rakennetaan levytekniikalla ja ne
poltetaan japanilaisella raku-tekniikalla.

Saimme iloksemme olla mukana kaikissa valmistusvaiheissa.





TYÖSSÄOPPIMISJAKSO

Ensimmäisenä työpäivät valmistimme perinteisiä "pahansilmiä" *sgraffito* eli raaputustekniikalla, joka tehdään ennen raakapoltttoa. Värilliset kohdat maalataan, jonka jälkeen niihin raaputetaan halutut kuviot.



TYÖSSÄOPPIMISJAKSO



Frosson liikkeessä myytävät tuotteet ovat suurimmaksi osaksi hyvin välimerihenkisiä. Valmistimme tarjontaan sopivia tuotteita tietyillä vaatimuksilla, mutta kuitenkin omaa luovuuttamamme hyödyntäen.

Frosso antoi ohjeita ja neuvoja aina tarvittaessa siitä millaista lopputulosta hän halusi, mutta suurimmaksi osaksi teimme töitä hyvin itsenäisesti.





TYÖSSÄOPPIMISJAKSO

Raakapolton jälkeen tuotteet lasitettiin
joko kirkkaalla- tai mattalasitteella.

Savesta valmiiksi myytäväksi tuotteeksi
vei noin 2-3 viikkoa.

Frosso hinnoitteli tuotteet ja ne
menivät suoraan myyntiin. Oli hauska
nähdä kuinka tekemämme tuotteet
menivät kaupaksi.



TYÖSSÄOPPIMISJAKSO



Lasituspäivät olivat kaikista jännittävimpiä sillä tilat olivat hyvin pienet ja tuotteita oli paljon. Lasitus vaatii paljon tarkkuutta ja huolellisuutta.

Käytimme suurimmaksi osaksi kirkasta, matta sekä turkoosia lasitetta.

Pienimmät tuotteet lasitettiin siveltimellä ja suuremmat kastettiin kokonaan lasitteeseen, jonka jälkeen niiden pohjat puhdistettiin.

Joidenkin tuotteiden kuten mukien alaosat suojattiin etukäteen kynttilävahalla, johon lasite ei tartu. Tämä helpotti niiden puhdistusta.





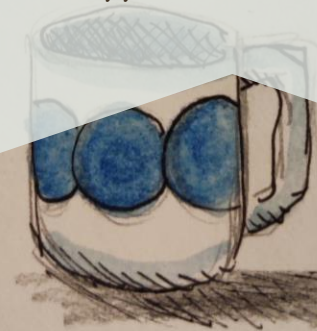
TYÖSSÄOPPIMISJAKSO JA OMAT TYÖT



Dreijauksen opettelu oli ehdottomasti yksi työssäoppimisjakon kohokohdista. Teimme alkuun mukeja ja myöhemmin harjoittelimme myös pullon dreijaamista.

Suunnittelin omiin mukeihini yksinkertaisen engombe koristelun, joka maalattiin mukiin pintaan ennen raakapolttoa, johon sitten raaputin kuvioita. Frosso käyttää pääosin valkoista savea, jolloin raaputetut kohdat jäävät aina kauniin valkoisiksi.

Samalla tekniikalla teimme suurimman osan liikkeessä myytävistä tuotteista.





TYÖSSÄOPPIMISJAKSO JA OMAT TYÖT

Pidin paljon maalauksellisten koriste-
esineiden tekemisestä. Tässä
esimerkki seinälle ripustettavasta
taulusta, jossa kuvattuna tyyliteltyä
Rethymnonin venetsialaista satamaa.



TYÖSSÄOPPIMISJAKSO JA RAKU -POLTTO



Raku -poltto oli ehdottomasti yksi työharjoittelun kohokohdista.

Suuntasimme aikaisin aamulla Frosson ja hänen miehensä rantatalolle, jossa heillä oli kaasu-uuni raku -polttoa varten.

Uuni kuumennettiin noin 900 asteeseen, joka vei noin 2 tuntia. Kun haluttu lämpötila oli saavutettu uuni avattiin ja hehkuvat veistokset nostettiin ulos. Niiden päälle heitettiin sahanpurua, joka syttyi tuleen. Tämän jälkeen palavat veistokset peitettiin peltiämpäreillä ja lopuksi huudeltiin vedellä.

Rakupoltolla saa upeita efektejä aikaan ja ne sopivat koriste-esineiksi huokoisuuden ja lasitteidensa takia.

Raku - Kerasil-verkkokauppa





RAVINTOLAT JA KAHVILAT

Ravintoloita on paljon, lähes loputtomiin. Noin puolet työpaikoista onkin palvelualalla. Suurimmaksi osaksi ravintoloiden anti seuraa samaa kaavaa eli kreikkalaisia perinneruokia *souvlakista moussakaan* jne. Suosittelen tutustumaan rohkeasti. Monet ravintolat ovat kuvanneet annoksensa, joten arvailun varaan ei paljoa jää vaikka ruokien nimet voivatkin hämmästyttää.

[Kreikkalainen keittiö – Wikipedia](#)

Mikäli malttaa lähteä vähän kauemmaksi rantakadulta ja vanhasta kaupungista voi löytää enemmän paikallisten suosimia pieniä paikkoja, joissa annokset ovat edullisia 2 – 10 €. Kreetalla syödään paljon lihaa ja grilliruoka tuntuu tuoksuvan kaikkialla. Mutta myös paljon kasvisruokaa ja vegaanisia vaihtoehtoja löytyy.



RAVINTOLAT JA KAHVILAT



Annokset ovat suuria ja pieniruokaisen kannattaakin ottaa tämä huomioon tilatessa. Monissa paikoissa pakkaavat kyllä loput mukaan ja näin suosittelen tekemään mikäli on yksin syömässä. Muuten kannattaa annoksia jakaa kaverin kanssa, jos mahdollista.

Kun lasku on pyydetty tarjoilija usein tuo vielä pienen tai vähän suuremmankin jälkiruoan talon puolesta ja monessa paikassa pienen lasillisen *rakia*. Kiirettä harvoin pidetään ja monesti laskun joutuu vielä pyytämään uudelleen.

Kortilla voi maksaa useimmiten ongelmitta, mutta käteistä tunnutaan edelleen suosittavan sekä ravintoloissa että kaupoissa.

(Raki eli Tsipuro – Wikipedia)





RAVINTOLAT JA KAHVILAT

Kreikkalaiseen tapaan ystäviä ja perhettä tavataan kahviloissa ja ravintoloissa. Viimeistään iltaisin ravintolat täyttyvät naurusta ja puheensorinasta.

Livemusiikkia voi käydä kuuntelemassa esim. täällä:

[KANAVATSO, Rethymnon - Restaurant Reviews, Photos & Phone Number - Tripadvisor](#)

Kahvilat ovat auki yömyöhään eli jos makeannälkä yllättää suuntaa vaikka tänne:

[HARIS CREPERIE, Rethymnon - Menu, Prices & Restaurant Reviews - Tripadvisor](#)



RUOKAKAUPAT



Pieniä kauppoja eli Mini Marketteja on kaikkialla. Niissä myydään vaihdellen turistitavaraa, vaatteita ja jonkun verran myös elintarvikkeita.

Päivittäistavarakauppoja löytyy paljon.

Etenkin hedelmät, tuoreet vihannekset sekä erilaiset lampaan- ja vuohenmaito jogurtit olivat minun mieleeni.



KIERRÄTYS

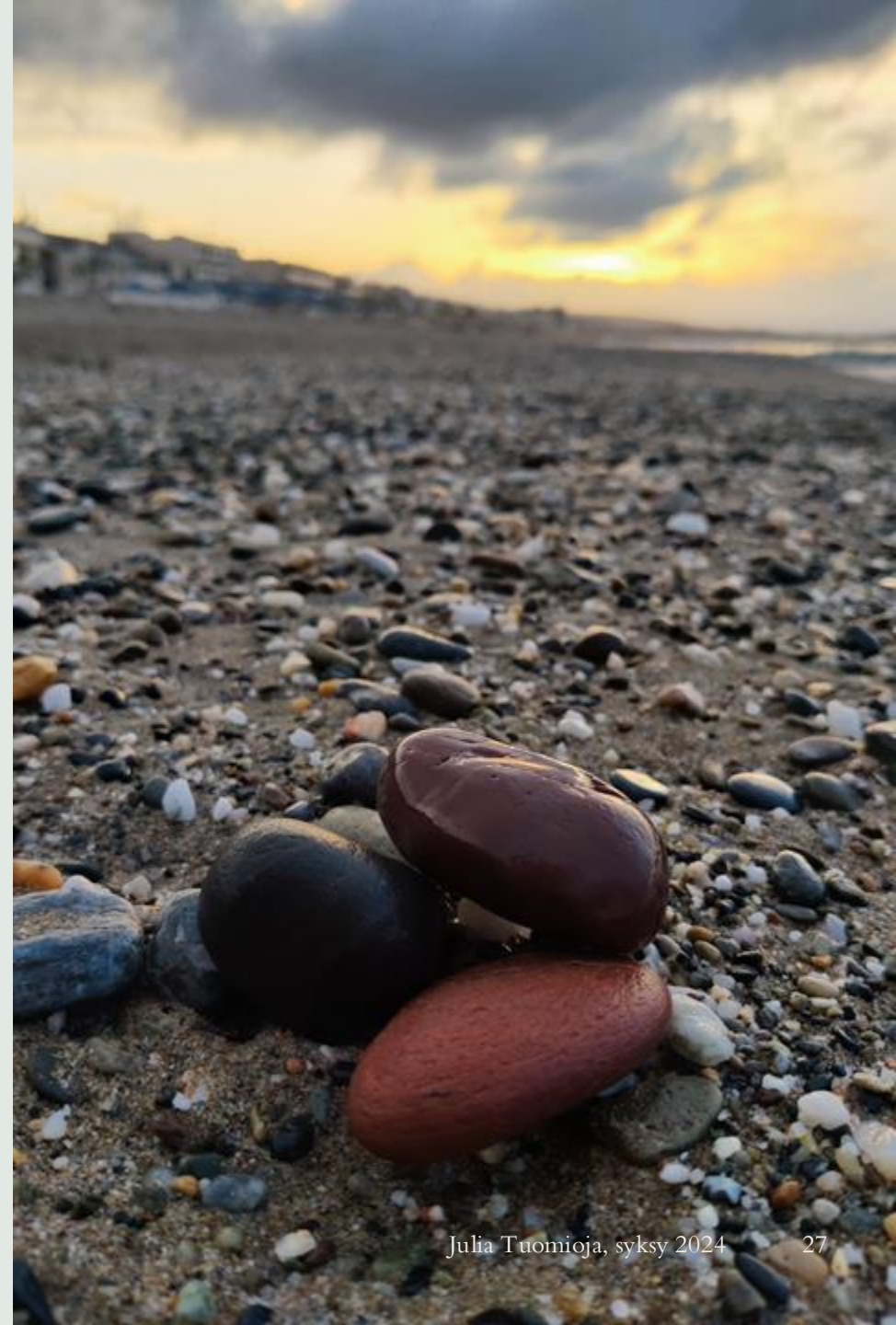


Kierrätys toimi teoriassa; tarjolla mahdollisuus eritellä jätteet (lasi, metalli, muovipakkaukset, sekajäte, bio, pahvi), mutta kukaan ei tuntunut tekevän niin, vaan lähes kaikki näkemäni isot jäteastiat olivat täynnä kaikenlaista jätettä.

Etenkin kauppojen ja työmaiden läheisyydessä.

Jätteiden keräyspisteitä oli vähemmän kuin Suomessa ja ne olivat teiden varressa toisin kuin Suomessa esim. taloyhtiöiden omat lajittelupisteet. Majoitustasi lähimmän lajittelupisteen löydät kätevästi google mapsista.

Roskapusseja näkyi monesti myös lojuvan kaduilla talojen edessä. Minulle ei koskaan selvinnyt kävikö niitä joku taho keräämässä vai mistä oli kyse.





REISSUT JA NÄHTÄVYYDET

Gerani Beach

Plakias Beach

Agía Pelagía Beach

Mili Gorge, Rethymno – kanjoni

Margarites Village in Rethymno – AllinCrete Travel Guide for
Crete – Keramiikkakylä

Home 1 – Museum of ancient Eleutherna (uoc.gr) Pablo Picasso
keramiikkanäyttely

Home – Heraklion Archaeological Museum
(heraklionmuseum.gr)

HOME – MUSEUM OF CONTEMPORARY ART OF
CRETE, Rethymno.



MARGARÍTES



"Margarítesin kylä sijaitsee noin 26 kilometriä itään Réthymnonin kaupungista ja linnuntietä noin yhdeksän kilometriä sisämaahan saaren pohjoisrannikosta. Se on rakennettu noin 300 metrin korkeuteen merenpinnasta laskettuna. Kylä tunnetaan savenvalantaperinteestään, joka kytkeytyy seudun otolliseen maaperään, sekä perinteisestä arkkitehtuuristaan." (Lähde: Margarítes – Wikipedia)

Suosittelen vierailemaan Margariteksen kylässä. Etenkin, jos on mahdollista mennä autolla. Busseja menee harvoin ja ovat täynnä. Kylässä on lukuisia keramiikkapajoja joiden kiertelyyn saa helposti monta tuntia kulumaan vaikkakin tuotteet ovat suurimmassa osassa aika samanlaisia, mutta mielenkiintoisia poikkeuksia on.





HOME 1 - MUSEUM OF ANCIENT
ELEUTHERNA (UOC.GR)

PABLO PICASSO
KERAMIKKANÄYTTELY

Iloksemme läheisessä museossa sattui olemaan
vaihdomme aikana Picasson keramiikkanäyttely.

Näyttely oli toteutettu hienosti sijoittamalla
Picasson teoksia tuhansia vuosia vanhojen
keramiikka esineiden keskelle.





HOME - HERAKLION
ARCHAEOLOGICAL
MUSEUM
(HERAKLIONMUSEUM.GR)

Heraklionin arkeologinen museo on upea ja nähtävää oli paljon. Suosittelen tähänkin reisuun käyttämään koko päivän. Busseja kulkee Rethymnonista mukavasti ja maisemat vuoristoteillä kiemurrellen ovat huikeat.

Opiskelijakortilla, jonka saimme Ecten toimistosta pääsee maksutta moniin museoihin, jos on alle 25-vuotias muuten lippu maksoi 12 €.



ODOTUKSET KV-JAKSOLTA



Odotukseni jaksolta toteutuivat ja säästyin onnekseni kaikenlaisilta ikäviltä kommelluksilta. Olisin voinut säästää matkaa varten enemmän rahaa, mutta tulin lopulta hyvin toimeen vähemmälläkin.

En oikeastaan kokenut minkääläistä kulttuurishokkia matkan aikana, mutta luulen sen johtuvan siitä, että olen matkustanut ennenkin kreikassa saman tyyllisissä paikoissa ja sopeudun helposti uusiin tilanteisiin ja paikkoihin.

Kaikista vaikeinta koko kv-jaksossa on ollut takaisin paalu pimeään marraskuiseen Suomeen. Onneksi jaksosta jäi paljon hyviä muistoja, kontakteja ja uutta oppia, jota hyödyntää jatkossa.

Kansainvälisellä jaksolla
odotan ennen uuden oppimista
keiden dreijaus. Odotan myös
uuden kontaktien luomista
ja paikalliseen kulttuuriin
tutustumista. Olisi hienoa, jos
oppisin myös kreikkaa jonkun
venan. Nautin ulkoilusta
ja ruoanlaitosta, näitä on
helppo toteuttaa myös
tillu maille. Minua ei
erityisesti jännitä mikään,
mutta olen innoissani.
Matkustaa on aina
mahdollista, että sattuu
enn. lentojen peruuttamista
yms. Haasteena on mokrata
Skooteri ja käydä lähialueella
retkeilymerissä



KIITOS!

Suosittelen ehdottomasti hakeutumaan kv-jaksolle, näkemään uutta kulttuuria ja ympäristöä, luomaan uusia verkostoja, oppimaan uutta tulevasta ammatistaan ja ennen kaikkea itsestään.

